

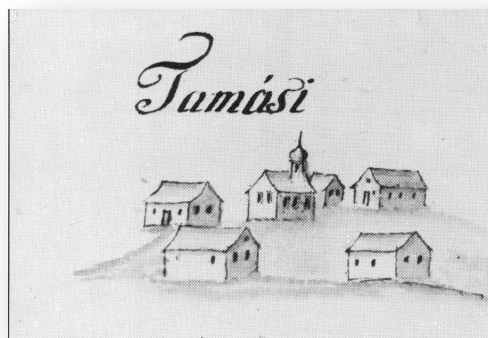

Bakonytamási

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés, polgármesteri köszöntő	2
2. Bakonytamási bemutatása és története	5
3. Örökségünk	10
4. Eltérő karakterű településrészek	28
Történeti településmag	30
Telepes beépítés (keleti oldal)	32
Telepes beépítés (nyugati oldal)	34
Hathalompusztá – majorsági beépítés	36
Külterületek	37
5. Építészeti útmutató	38
Épületmagasság	38
Tetőhajlásszög, tetőforma	38
Bővítés lehetőségei	39
A telepítés módja	39
A színek használata	40
Kerítések, térfalak	40
Kapuk	41
Erkélyek, tornácok	42
Ajtók, ablakok	43
Homlokzatképzés	44
Részletek	45
6. Mai példák	46
7. Utcák, terek, parkok	47
8. Hirdetések, reklámtáblák	49
9. Impresszum	50

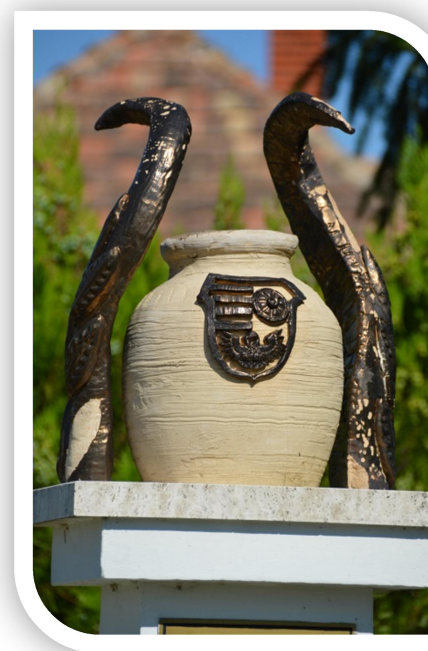
BEVEZETÉS

Tisztelt Olvasó!

Ön Bakonytamási Község Településképi Arculati Kézikönyvét tartja kezében. A Településképi Arculati Kézikönyv elkészítését, és a településképi rendelet megalkotását a településkép védelmének érdekében a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény írja elő. A Településképi Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet tartalmát a 314/2012.(XI.8) kormányrendelet határozza meg.

A Településképi Arculati Kézikönyv olyan szemléletformáló dokumentum, amelyben – a településképi követelmények megalapozása érdekében meg kell határozni a településkaraktert meghatározó településképi jellemzőket, a településképi szempontból egymástól jól elkülönülő településrészeket, azok arcuati jellemzőit és értékeit, továbbá tartalma kiterjed a településkép minőségi formálására vonatkozó javaslatokra, és a településképhez illeszkedő építészeti elemekre is. A kézikönyv a település teljes közigazgatási területére szól.

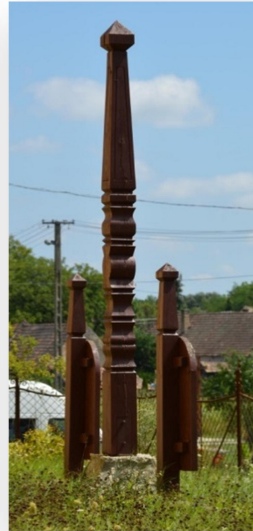

A Településképi Arculati Kézikönyv nem kizárólag szakembereknek készült, elsősorban a lakosság és a döntéshozók tájékoztatását segítő, szemléletformáló kiadvány, nem pedig egy jogszabály jellegű dokumentum. A kézikönyv a települések természeti és épített környezete által meghatározott – településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze.

Községünk Településképi Arculati Kézikönyvének készítői jó érzéssel tárták fel és mutatták be községünk talán még számunkra, itt élők számára is rejtett értékeit. Számomra nagy öröm, és büszkeséggel tölt el, hogy a kézikönyvben többször is elismeréssel szólnak ennek a kis falunak a múltból megmaradt értékeiről és azok védelméről.

Az embert körülvevő környezet hatással van magára az emberre is. Mindenki jobban érzi magát, ha azt látja, hogy településén tisztaság, rend van. A környezet minőségéért mi lakók is felelősek vagyunk. Az, hogy milyen házat, kerítést építünk, hogyan alakítjuk, gondozzuk kertünket, vagy éppen milyen színűre festjük házunkat, rajtunk múlik, ezeken keresztül mi alakítjuk lakóhelyünket.

Fontos számunkra, hogy megőrizzük értékeinket, de emellett a jövő alakítására is nyitottnak kell lennünk. Bízunk benne, hogy természeti környezetünk, békés, nyugodt, egészséges, emberbarát településünk vonzó lehet a jövőben is.

Németh Károly
polgármester

BAKONYTAMÁSI BEMUTATÁSA, TÖRTÉNETE

Bakonytamási a Bakonyalja északkelet-délnyugati irányban húzódó, 150-200 méter magas dombjain települt község Veszprém megye északkeleti szélén a Sokoróalja és a Kisalföld határánál. A kistérségi központ Pápától 25, a megyeszékhely Veszprémtől 57, a régióközpont Győrtől 37, a világörökség részeként nyilvántartott Pannonhalmától 20 km-re található. Jelenleg mintegy 700 fő lakja.

Bakonytamási ma egy kicsi, 12 utcás halmaztelepülés. A mára már eltűnt szomszéd falu, Gerencsér emlékét őrzi az a kis szoborkompozíció, ami e kézikönyv 3. oldalán is látható, s ami a Gic felől érkezőket fogadja. A magas oszlopra helyezett kis edény a letűnt kornak, az eltűnt 1000 éves kis Árpád-kori fazekas-falunak állít emléket.

A település külterületén egy emlékkereszt is megtalálható ugyanebből a célból, a mostani falutól délkeleti irányban, a Szent László utca folytatásában.

Gerencsér egyike annak a kilenc településnek, melyet Szent István a veszprémvölgyi apácakolostornak adományozott; az ún. „veszprémvölgyi alapítólevélben”.

Bakonytamásihoz tartozik Hathalompuszta is. Ez a rész ma egy mezőgazdasággal foglalkozó cég telephelye is egyben, néhány család él itt. Hathalompuszta valamikor Jókai Mór unokahúga férjének a magánbirtoka volt.

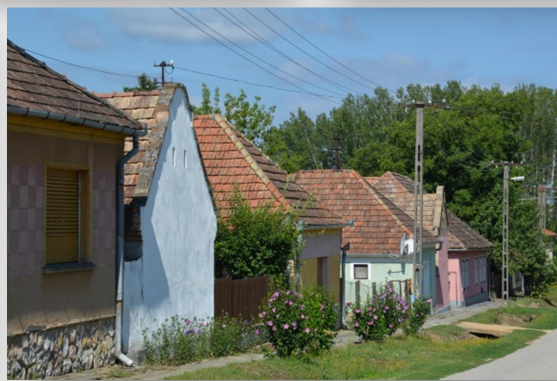
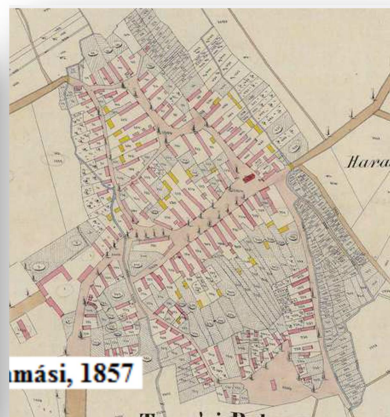
A település első okleveles említése 1262-ből való. 1428-ban Szécsi Tamásé, akinek viceofficiálisa 19 jobbággal együtt Bornáldon hatalmaskodott. 1524-ben plébánosát említik.

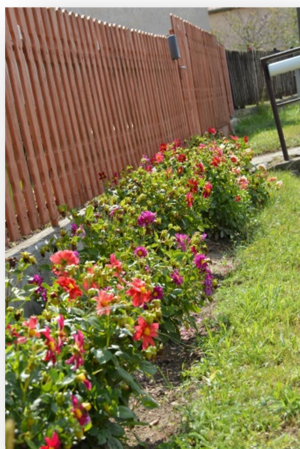

1556-1564 között néptelenedik el először. A század folyamán még többször elpusztul, a XVII. században jelentéktelen településsé fejlődik vissza. Főnemes családok birtokaként ismerjük: Széchy, Garai, Thurzó, a 17. században Esterházy, majd Batthyány, 1848 után Habsburg tulajdon.

Az első katonai felmérésen már azonosítható a település jelenlegi magjának, a Kossuth, Széchenyi és Rákóczi utcáknak a vonalai, továbbá láthatók házak a szomszédos utcákban is. A 2. katonai felmérésen már látható a temető is, kereszttel jelölve a mai helyén. Templomának evangélikus használatára már 1771-ből van adat, később többször is átépül. A II. világháborúban megsérült templomtornyot 1947-ben helyreállítják.

A mostani utcahálózat a XIX. század folyamán alakul ki, akkor a Batthyány és Erzsébet utcák beépítése csak egy oldalon valósult meg, ahogy ez az alábbi térképi ábrázoláson is látható.

1941-re kialakul a Szent László utca, és a Petőfi, Jókai utcák a vasútvonalig. Szembenéző házsorok látszanak a Tatay utcában. Hiányzik ugyanakkor a Honvéd és Dózsa utca.

A falu az 1950-es évekre éri el mai méreteit.

Bakonytamási településszerkezetében jól elválik egymástól a régi, több évszázados településmag, és az újonnan, a XX. század folyamán épült "telepek". Előbbi utcái kanyargósak, utóbbiak nyílegyenesek, és a falu peremén találhatók. A telepek közül kronológiai rendben haladva a Tatay és Szent László utcák kezdtek benépesülni a 20. század elején, mégpedig a Tatay család értékesített földbirtokán. 1911-től a pannonthalmi apátság eladta a határban birtokolt földjeit, ezáltal megnyílt a lehetőség a falu nyugati irányú terjeszkedésére, a Petőfi és Jókai utcák kiépülésére. A régi településmagban ritkábban, a telepeken gyakrabban építkeztek "amerikás" pénzből.

A Jókai utca ("Bundavár") Petőfivel párhuzamos szakaszának első épületei az 1925-ben megalapított Falusi Kislakásépítési Szövetkezet és az Országos Népi és Családvédelmi Alap 1941-1943 közötti építési programjának títusstervei alapján készültek. Az utcanyitás utolsó fázisába tartozik a Honvéd utca ("Zsivánteleg") és a Dózsa utca. Ezek a második világháború után az evangélikus egyháztól elvett földön (Pap-tag) létesültek. (Forrás: Németh Tibor: Domszeri Minden Gyűjtemény/Gyűjtemény/Néprajz/Építészet menüpontja; <http://dmgy.webnode.hu/epiteszet/>)

A település a Sokoró-Pannontáj Natúrpark része. Fekvéséből adódóan jó kiindulópont autós, kerékpáros túrák szervezéséhez, de csendes jellege, a településszerkezet teresedésekben, zöldfelületi elemekben gazdag mivolta önmagában is értékes turisztikailag.